

5151

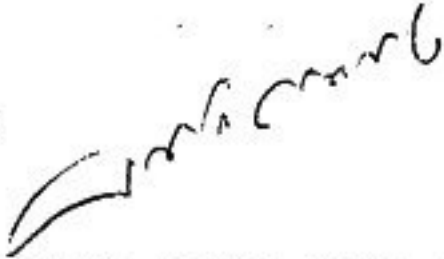
ועדת החקירה

ישיבה צ"א

14.2.74

- 1 -

אג

העד: אלוף ש. גונן

אתה מחיחס בדברייך, לשכת בבקב, באמצע הביקור בשעה
עשר בערך.

יו"ר אגרנט:

לפני השיחה השניה עם הרמטכל כצהריים.

לנדוי:

נתח כוננות ספיגה?

יו"ר אגרנט:

עוד לא.

ש. גונן:

אם כן, אתחיל מהשיחה עם אלברט.

אתה ב-06.12 בבור עם הרמטכל ויריב.

ח. לסקוב:

הרמטכל ויריב יושבים בבור, אבל לא באולם אלא בלשכה

ש. גונן:

הרמטכל. יש שם לשכה קטנה. אני זוכר שיריב היה שם,

כי אלי זעירא לא היה. הנושא של השיחה הוא לוח זמנים לפעולות התקפיות.
אין לי רישום של השיחה. אני זוכר איך הרמטכל התחיל את השיחה; הוא
אומר לי: היום המלחמה. זה יום המבחן. בא נבדוק את לוח הזמנים לפעולות
התקפיות. "אינני מצטט מלה במלה, אלא מהזכרון.

אני ידעתי שזה הנושא שלקראתו אני בא אליו. בבקר

לא ידעתי למה אני נוסע. עכשו, כן ידעתי. אני חוזר אחורה; לפני שיצאתי

מבאר-שבע, ידעתי שאני בא בכדי להציג לוח זמנים ועשיתי דיון מטה קצר

לפני שיצאתי. אני עכשו נזכר; לא רק דיון מטה, אלא גם שוחחתי עם אלברט

בטלפון עוד פעם לפני שיצאתי מבאר-שבע ותאמנו לוח זמנים. ~~האמת~~

ועדת החקירה - 14.2.74

ישנה צ"א - אחה"צ

הער: אלוף ש. גונן

אג

הסיכום עם הרמטכ"ל, אם אני זוכר נכון, היה שביום ראשון

בערב נעשה "צפניה". אראה לכם על המפה; צפניה זה החלק הצפוני, לא כולל

המרכזים הגדולים שהם בדרום קנטרה ובצפון פורט סעיד, ופורט פואד.

(מראה כמפה אח מוצב ה-900 של המצרים .

המשך הסיכום: אם לא "צפניה" ביום ראשון בערב, אז ביום

שני בערב "בן חיל". "בן חיל" זה כיבוש השירותון, ז"א זה "צפניה" מורחב

זה "צפניה" כולל פורט סעיד. "בן חיל" זה "צפניה" כולל פורט סעיד, כולל

השירותון המזרחי. יש להם שרשרת מוצבים לאורך השירותון. הגבול שלנו עם

השירותון זה "בורפסט".

ביום שלישי בערב - המיתקפה הגדולה. ז"א, אם לא נעשה

את "צפניה" ו"בן חיל" - נעשה ביום שלישי בערב צליחה, שזה "חתול מדבר"

או "אכירי הלב". ~~אמאמאמאמא~~ אני לא זוכר. אני מניח ש"אכירי הלב".

"אכירי הלב" משמע צליחה מדרום לחיץ החקלאי, (זה כיון החיץ החקלאי והאגם המר

למה לוח הזמנים? לוח הזמנים מותנה בריכוז כח.

עושה

"צפניה" לכו אחת אוגדה 252. בשביל "בן חיל" צריך עוד כחות, ואינני

זוכר את סדר הגודל אבל גם כן סדיר עם הגייס 162. חלק ממנה או כלה.

המכצע הגדול "אכירי הלב" זה של שלש אוגדות.

זה לוח הזמנים שקבענו וגם החלטנו שזה לא החלטה

שזה מה שעושים אבל זו התראה לביצוע מבחינת אופציות. זה לא היה סיכום

פקודה לביצוע.

כאן, אני רוצה לענות על שאלה שנשאלתי והיא שיכת מתוכננת לענין; איזה חטיבה מהעורפיות היתה באחשאה ל"צפניה". ובכן, באמת לא החטיבה של "שבך יונים". אני נשאלתי אז ע"י רב אלוף ירין, אם עושים "צפניה" עם 252 איזה משתי החטיבות מוטל עליה 401 במקרה הקונקרטי שהיא צריכה ללכת למיצרים או חטיבה שהיתה צריכה להיות עתודה חטיבתית לכל הגיזרה? התשובה היא מחולקת. הפעם זה היה 460 ובדרך כלל זה היה 7. ז"א, בנוהל הקרב הקבוע זה היה חטיבה 7. התשובה היא: מי שקיבל את המשימה של "צפניה" בתוך אוגדה 252 היתה חטיבה 7 ולא אחת מהשחים שצריכות ללכת ל"שבך יונים". אני עכשו מדבר באפן קבוע ולא על אוקטובר 73. באפן קבוע, חטיבה 7 היתה זו שמיועדת להיות במחנות הערפיים כעתודה לתעלה. היא, עליה היתה מוטלת "צפניה". היא קיבלה פקודה והיא תיכננה.

ביום הקונקרטי הזה - דברתי לפני יום עם שני הפח"טים כי אינני זוכר ואין לי רישום, דברתי עם מח"ט 460 גבי עמיר ועם מח"ט 14 רשף, כי רשף גם היה גם נוכח - לא קבלתי בדיוק חשובה חד-משמעית משניהם. גבי עמיר אומר שהוא קיבל התראה ל"צפניה". אני מניח, שהיה כאן שיבוש בגלל החלפת הכחות. יכל להיות שאלברט נתן אולי גם לזן התראה ל"צפניה" בגלל זה שזן הכיר, וגבי היה חדש ולא הכיר. כל, זה ניתוח שלי. על כל פנים, על אוחו 6 לאוקטובר חשובה ברורה אין לי.

אתה אומר ש-401 יחכך ועמדה במקום 460?

ח.לסקוב:

לא. אני אומר שהסביר הוא ש-460 כי היא באה במקום 7.

ש.גונן:

460 היתה מחורגלת לזה במקום 7?

לסקוב:

ועדת החקירה - 14.2.74

ישיבה צ"א - אחה"צ
הער: אלטף ש. גונן

אג

לא, זהו, היא לא היה לה נוהל-קרב.

ש. גונן :

ז"א היא לא ידעה מה זה.

ח. לסקוב :אבל, היא קיבלה התרעה בשבת או ביום ששי. היא קיבלה החו
איך שהיא הגיעה.ש. גונן :ז"א לא היה לה נוהל-קרב, ז"א אפילו מיפקדת החטיבה
לא הספיקה?ח. לסקוב :היא התחילה נוהל-קרב, אבל מסוד ממש - לא. היא הגיעה
בלילה שבין ששי לשבת.ש. גונן :

החטיבה של בית הספר הפכה להיות אוגדה?

יו"ר אגרנט :החטיבה של בית הספר היא 460. באופן אורגני היא היחה
שיכת לאוגדה של הגייס 162. אבל כאן זה החבלכל מכיון
שפאפאפא ש-7 עלחה למעלה הורידו את 460 הנה וזה התחלף.ש. גונן :המשמעות של הענין היא שכוננות היא עם הכח הסדיר
ובלי מילואים, אז כשלא רוצים לגייס מילואים ועושים כוננות רק עם כח סדיר,
אז יש שיבושים.

401 ישיבה קבע. איפה היו מחנות הקבע שלהם לפני המלחמה?

ידין :

כביר-תמרה.

ש. גונן :

ואיפה היו המחנות של חטיבה 7 ?

ידין :

ועדת חקירה - 14.2.74
 ישיבה צ"א - אחה"צ
 העד: אלוף ש. גונן

אב

מערכה לרפידים גדוד אחד, גדוד אחד בשיכטה וגדוד ש. גונן:

אחד בבאר-שבע. זאת פרישה שאניהכרתי בזמני.

אני מזכיר, שיום או יומיים קס, 7 עלתה לצפון, כולל הגדוד הזה מרפידים.

אחה אינך זוכר מה סיכמה עם אלברט, ולכן הלכה לבדוק ידין:

עם שני המפקדים ואן לך תשובה חד-משמעית. מדוע לא הלכת

לפגוש ולשאול את דן שמרון?

פשוט לא הספקתי. אני אוכל חוך שבוע שבועיים לשאל אותו. ש. גונן:

אם יש לנו עדות שהטיבה 401 קיבלה כוננות ל"צפניה", ידין:

כלאמר נניה שיש זאת ביומן האוגדה ומעדות של מפקד

החטיבה, נניה, ולכן העבירו אותה באיזה מין צירי פשרה כאלה, שיכולה להיות

גם עבור "צפניה" וגם עבור "שבך יונים". אבל, אחה לא זוכר מה סיכמת עם

אלברט. האם אין בכך משום הוכחה שזה הוטל על 401 או שאתה אומר שזה הוטל

על שחיהן?

האשמה האמתית הוכחה אין בכך. קראתי את העדות של ש. גונן:

מח"ט 401 והוא אמר את זה והיה כבר בינתיים סיכום

פיקודי והוא אומר שהוא שיכנע את אלברט לזוז לגיזרה שלו דרך הצירים

המיתלה והגידי ודרך העפר שביניהם. זה לא טוביל ל"צפניה".

זה היה כבר אחרי פרוץ המלחמה? לנדוי:

זה היה בבקר בקבוצה החנוון. ש. גונן:

5156

לפני כן נשמע אג

- 1 1 -

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צ"א - אחה"צ

העד: האלוף שמואל גרונן

גרונן: בינהיים הוציא המטה של הפיקוד הוראות כוננות ליתר המחוזות של הפיקוד.

לסקוב: זה בהאום אחר?

גרונן: כן, זה בסיכום של דיון במטה.

לסקוב: זה לפני שיצאת למטכל?

גרונן: כן. (לאחר עיון בחומר שלו) אני חושב שכבר אמרתי את הדברים האלה, יכול להיות?!

לסקוב: כן.

גרונן: אם כן, אשאיר פה את ההומר ואתם תוכלו לעיין בו, ואני אמשיך.

אני הייתי אצל הרמטכל. ב-12.15 צלצל אלי הקמ"ן של הפיקוד, מכניסים אלי פחק שהקמ"ן קורא לי. יצאתי החוצה והוא אומר לי שנקלט השידור ואז אני אומר לו שיתכן הוראה לכוננות ספיגה בחעלה. אני מבקש את ראש המטה שלי לטלפון ואני אומר גם לו לתת כוננות ספיגה בחעלה.

ידין: מי זה היה, חת האלוף ששון?

גרונן: כן, חת-אלוף ששון. ואני אומר לו שיתן כוננות ספיגה מיידית.

לא רשום אצלי שדיברתי עם אלברט, אבל דיברתי עם אלברט. דיברתי שם עם רל"ש הרמטכל על עוד משהו, היו בעיות עם חובלות למטוסים.

לנדוי: על מה דיברת עם אלברט?

גרונן: על כוננות ספיגה מיידית, ואישרתי לו את מה שדיברנו על

הערך: האלוף שמואל גונן

"שובך יונים". כבוקר, עוד לפני שנסעתי בפעם השניה הוריתי, סיכמתי עם א' לרט, שאנחנו נכנסים ל"שובך יונים". זה היה בסביבות השעה 9.00, ב-8.40. התיעצנו ואני סיכמתי שאנחנו נכנסים ל"שובך יונים".

היו"ר אגרנט: מה פרוש הדבר שאהם נכנסים ל"שובך יונים"?

גונן: זה אומר שהטיבה 401 נכנסת לגיזרה הדרומית. פורשים "שובך יונים". ואני רוצה שזה יהיה לקראת השעה 5.00. אני יודע שבסביבות השעה 6.00 צריכה להיפתח האש ואני רוצה שזה יהיה לקראת השעה 5.00 ואלברט משכנע אותי שזה יהיה לקראת השעה 16.00, ואני מסכים. כלומר, הפקודה שיש לאלברט ממני היא לפרוש מערך "שובך יונים" לקראת השעה 16.00. עם עוד שינוי אחד מ"שובך יונים" - שהטיבה בי"ס, במקום לשבח במחנות העורף חשב ב"פודריה", יותר קרוב לססה.

לסקוב: זה מזכרון אתה אומר?

גונן: אני אומר את זה מהזכרון. ואני גם זוכר שההצעה לקרב את החטיבה זה גם כן של אלברט. למה אני אומר את זה? - כי הפיקוד הוציא פקודה כרוח זו, כל דבר שדיברתי עם אלברט, ובכלל כל דבר שדיברתי עם מפקד יחידה או עוצבה הייתי קורא לקצין המטה הרלבנטי ואומר לו שידע, שיוציא על כך פקודה בכח, וגם הפעם עשיתי כך. קראתי לקצין אג"ם ולראש המטה לפני שנסעתי לתל-אביב. אסרתי להם מה שסיכמתי עם אלברט והוריתי להם שיוציאו פקודה. הפקודה יצאה - לא כל כך מוצלחת - בכחב היא יצאה ב-12.30. מברק יצא ב-10.00.

יריין: זה רשום ביומן?

גונן: זה גם רשום ביומן. ביומן זה כחוב ב-10.30, ביומן של חמ"ל של פיקוד דרום, ומברק יותר מפורט, עם הרבה פרטים,

יצא ב-1.30.

5159

לפני כן במ

אד

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צ"א - אחח"צ

הערד: אלוף שמואל גונן

עכשיו אני חושב שאני מגיע לעיקר, נדמה לי שזה גם
ההבדל|בנוסח של המברקים.
מרחב שלמה והיתר קיבלו הוראה אג להפעיל מיד שובך-יונים,

ש. גונן:

לא לחכות.

מתי הם קיבלו?

היו"ר אגרנט:

כתוב פה: המקור - אג"ם מבצעים, הוצא ב-13.00.

אצאצאצא:
לנדוי:

לפי היומן, הם קיבלו לפני זה, לפי המברק ב-13.00 -
להפעיל מייד, המברק יצא ב-13.00.

ש. גונן:

זה היה מרחב שלמה, ומי עוד?

היו"ר אגרנט:

וכל היתר, חוץ מ-252.

ירי:

זה יוצא בסדר. ב-10,30 רשום ביומן - למרש"ל להיכנס
לשובך-יונים מלא. ב-10.30 ביומן כתוב - לסיני

ש. גונן:

לכווננות. (לנדוי: לסיני או לתעלה?) סליחה, לתעלה ל-252.

וזה מתאים למברק של שעה 10,00 למעשה?

ירי:

הכל מתאים.

ש. גונן:

ממה נובע השיבוש של הנוסח? כלומר, העברית|לא מוצלחת,

אבל הרעיון הוא שמרחב שלמה ^{באג"ם} ~~אצאצא~~ איכנס מיד עם קבלת ההודעה בטלפון לשובך-יונים.
ויש ביומן שיחת טלפון אצמקצין אג"ם של הפיקוד לסגן מפקד מרחב שלמה.

עם 252 - לא היחה פקודה לפיכנס מייד, אלא להיכנס

לקראת 17.00.

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צ"א פתח"צהערות: אלוף שמואל גונןיריין: זה לא כתוב.ש. גונן: זה לא כתוב אצלנו, אבל זה כתוב אצלם ביומן, אבל עם

הכדל"קטן. אצלם זה כתוב "קטן". אנהנו "קטן" לא

הכרנו בכלל בפיקוד. אני, למשל, הכרתי את ה"קטן" רק אחרי המלחמה.

יריין: למה בפקודות שלכם במברק של שעה עשר, ביומן של 10.30,

אפילו בפקודה של אחת וחצי, למה לא כתוב: שעה 16.00 או

17.00.

ש. גונן: אין לי חשובה. שאלתי את עצמי.לנדוי: אני שאלתי כבר בישיבה הקודמת שאלה לשם בחינת הגירסה הזו,

שעל-פיה בשעה אחת היתה צריכה לבוא פקודה נוספת לביצוע.

זאת אומרת 14.00 פחות שלוש שעות.

ש. גונן: לא היו צריכים לתת פקודה נוספת לביצוע.לנדוי: אם הפקודה הזו היתה ברורה לשעה 17.00 - אז כן. +

אבל הפקודה בכתב איננה אומרת את זה.

ש. גונן: לא. פה צריך להקור עדים, אני חושב.לנדוי: אנו משחזרים.היו"ר אגרנט: אני הגעתי לשעה 13.0, אפה נחת למרש"ל פקודה להיכנס

לשובך-יונים מלא, 10.30. ול-252 - מתי? אני רוצה

לדעה מהן הפקודות שיצאו בכחב.

ש. גונן: אולי אני אקרא מה שרשום ביומן, כי השעה איננה,

אבל יש די הרבה סימנים לשובך-יונים מלא. ביומן יש

הרבה סימנים. (יריין: ביומן שלכם?) כן.

הער: אלוף שמואל גונן

ש. גונן (המשך:)

שי - גוערן - שי הוא קצין אג"ם פיקודי, גוערן הוא קצין אג"ם 252:
 "להכניס לכווננות לשובך-יונים מלא" "מונה את החטיבות העורפיות, מוריד
 ארטילריה... (ידין: זה יש לנו) מהם הסימנים? הסימנים הם: 17,00 - להוריד
 צופים מהמגדלים, מעוזים מדוללים לא להחזיק אנשים..."

ידין: זה שובך יונים קטן, אצל אלברט.

ש. גונן: "לקבל כל השלמות - שובך יונים". זה כבר לא "קטן".
 זה סימן..

ידין: זה סימן לכווננות.

לברוי: אין ויכוח כרגע שהפקודה היתה לשובך-יונים מלא. השאלה
 היא רק - אם זאת היתה פקודה כללית להיכוון, או פקודה
 לביצוע בעתיד במועד קבוע?

לסקוב: כי בלילה של ה-5 בחודש אחה קיבלת מ-252 רשימה גדולה
 של דברים שהם חסרים בשכיל שובך-יונים, ו-2 מברקים.

ש. גונן: זה אני שומע עכשיו.

ידין: אני רוצה להסביר לך, אלוף גונן, מהי הבטיחה שלנו, ממש,
 ואיך מצטייר העניין לפי זה. ואחה חייב להבהיר לנו

אם אחה עומד על דעתך.

החומר הכתוב שיש לנו מהפיקוד: מברק 45, הרשימה ביומן

חצי שעה קודם, הפקודה שיוצאת באחת וחצי - כולם מדברים על שובך-יונים מלא,
 אבל הם מדברים על כווננות לכניסה בלי שעה. אם נניח או לא נניח לרגע שזה ניסוח
 אומלל או לא, לפי הפקודות האלה, המשמעות המובנת ביותר לכל איש צבא -

הער: אלוף שמואל גונן

ידין (המשך:)

ואנחנו גם שאלנו כל מיני אנשים שהיו פה - היא שיש לעשות את כל ההכנות כדי שיהיו מוכנים להיכנס לשובך-יונים, אין פה הוראה לביצוע של שובך-יונים, מצד שני, רשום אצלנו ביומן של האגודה, פקודות של אלברט, שב-17,000 - גמר שובך יונים קטן. זובך-יונים קטן, בז'ארגון של האגודה, - לפי העדויות השונות שקיבלנו - זה כולל בין היתר את הדברים האלה שהזכרת על הקו: קיפול הצפיות, כל מיני דברים שנוגעים בעצם רק לחסיבת הקו ולמעוזים, זה בכלל לא שייך לאנשי החטיבות העורפיות.

ש. גונן:

אני כבר יודע מזה "שובך יונים קטן". זה מהתפוזים למים.

ידין:

פחות או יותר, בפקודה של האגודה של ינואר על שובך-יונים מורחב, מה ששם - זה שלב א', זה באמת כל

מיני הכנות.

יש לנו עדות של מפקד חטיבה 401 ואחרים, שהם לא קיבלו בצהרים לבצע שובך-יונים עכשיו, אחד מהם אפילו אומר, שהוא פנה אל אלברט ואמר לו: אם כבר ידועה שעת ה-ש, למה שאני לא אצאג אזיז את החטיבה כבר? החשובה של אלברט היחה, שהזזה של כוחות כבר עכשיו של חטיבה שלמה זה עלול לדרדר, ולכן אין מה לדבר על העניין הזה לפני חשיכה.

לנדוי:

פריסת הכוחות.

ידין:

פריסת הכוחות.

כלומר, אנו עומדים בפני מצב שיש לנו מצד אחד קבוצת עדויות, לפי מסמכים, שנוחנת כוונות לשובך-יונים פלוס סידורים לקיפול הצפיות וכיוצא בזה, בלי הוראה ביצוע.

ש. גונן:

ופריסת ארטילריה.

העונן אלון שמואל גונן

ידין: מצד שני יש לנו יומנים ופקודות של האגודה המדברים על שובך-יונים קטן דווקא, כאשר אנו יודעים מזה "שובך יונים קטן", שזה לא קשור לפריסת החטיבות העורפיות בכלל.

עכשיו אני רוצה לשאול אותך: כאשר אתה לרמטכ"ל ב-12,000 ואני הקשבתי היטב למה שאמרת לנו על מה שמסרת לו - אתה אומר שדיברתם על החכניות של ההתקפה, נכון? אתה לא אמרת לו בשלב זה שום דבר על שובך-יונים.

ש. גונן: אתם שאלתם אותי את השאלה הזו בפעם הקודמת, והתשובה שלי הייתה שאני מניח שאמרת, אני פשוט לא זוכר, אבל אני מניח שאמרת.

ידין: אגיד לך מדוע אני שואל את זה, יש עכשיו דבר נוסף. יש לנו סטנוגרמה של קד"ם שר הכסתון עם הרמטכ"ל בשבת.

ש. גונן: לפני הפגישה שלי?

ידין: בשעה 11.30. הקדם החתיל ב-11.00. לפני הפגישה שלך. שם הרמטכ"ל מודיע לשר הכסתון איך ערוך צה"ל, והוא מודיע לו שכדרום צה"ל ערוך עם חטיבה אחת קדימה ושתי חטיבות אחורה למכות נגדיות במקרה שתהינה חזירות.

ש. גונן: זה היה נכון עד שהחלטנו על שובך-יונים. עד הפגישה השנייה.

ידין: אתה אומר שכבר בשעה עשר נחת את ההוראה לשובך יונים לביצוע עד חמש. הרמטכ"ל לא יודע על זה?

הער: אלוף שמואל גונן

אינני זוכר אם דיברתי אתו או לא. אני מניח שלא.

ש. גונן:

עד 11,30 הוא בטח לא יודע.

יריין:

לא, אני הייתי בדרך אליו. יכול להיות שחיכיתי עד שאגיע אליו, הנחתי שיש לי זמן עד שש.

ש. גונן:

אבל אתה אומר שאתה לא יודע אם דיברת אתו ב-12,00.

יריין:

אני מניח, שכן. אני פשוט לא רוצה לשאול אותו. קיבלתי את ההערה שלכם מה שפחות לשאול. מה שאני לא מוכרח,

ש. גונן:

אינני רוצה לשאול.

אני רק רוצה לסכם את העניין. דיברתי עם אלברט על זה לפני שנסעתי אליו. נסעתי אליו. אני מניח שאמרתי לו, כיצד משם דיברתי על כך עם אלברט.

יריין:

למה היית צריך לאשר עוד פעם לאלברט בשעה 12,20, כאשר דיברת אתו. אמרת שאחרי דיברת

עם אלברט ואישרה לואצ שוב את שובך-יונים, אם הפקודה היחה - מדוע היחת צריך עוד פעם לאשר?

ש. גונן:

המלה "אישרתי" לא מוצלחת. היחסים לא היו כל-כך פורמליים. דיברנו הרכה במשך אותו יום, הזכרנו עוד פעם.

כאשר דיברת פעם ראשונה עם אלברט, לפני שנסעת לרמטכ"ל בין 9.00 - 9.30.

היו"ר אגרנט:

בסביבות 9,00.

ש. גונן:

אז אתה אמרת לו להפעיל את שובך-יונים?

היו"ר אגרנט:

לקראת חמש.

ש. גונן:

והוא אמר: ארבע - והסכמה. ואחר-כך אישרת זאת בצורה זו או אחר

היו"ר אגרנט:

ש. גונן:

דיברתי אתו עוד פעם.

ידין:

כדי שחטיבה 401 תגיע לשעה ארבע, לשוכן יוניס, באיזון

שעה היתה צריכה לנוע?

ש. גונן:

בין אחת וחצי לשתיים?

ידין:

זה לא מאוחר מדי?

ש. גונן:

חטיבה 401 אינני יודע אם יצאה בסופו של דבר.

ידין:

היא יצאה בשתיים עם ההפצצה. עד שתיים היא לא זבה.

ש. גונן:

זה מתאים לסיפור שאני הולך לספר. היא הגיעה בארבע וחצי.

זאת אומרת שהיא הגיע לציר הרוחב בארבע.

ידין:

מירוך גדול.

לנדוי:

אגאאאאאא בעצם הזמן הדרוש - אומר מפקד חטיבה 401 -

הוא שלוש שעות, אבל עשינו זאת בשתיים חתה לחץ, כלומר

המלחמה.

ש. גונן:

הנסיבות הן המיד שנוסעים מהר.

ידין:

אם באמת האוגדה אלא ו-401 חשבו לבצע לשעה ארבע אח

החנועה שלהם. אז באחת וחצי לכל המאוחר - נניח כבר

שתיים וחצי ולא שלוש שעות לפי המתוכנן - הם היו צריכים לזוז. באופן נורמלי,

נניח שהיה שקט, הם בשעה אחת היו צריכים לנוע. נניח שנקח זמן חירום בינוני

של שתיים וחצי, לא אלאאאאאאא זמן של קרב שזה ענין של הצלה - באחת וחצי הם

היו צריכים לזוז. הם לא זזים.

ועדת החקירה - 14.2.74
 ישיבה צ"א - אחה"צ

הערד: אלוף שמואל גונן

ש. גונן: כאשר הזרתי מהרמטכ"ל.

ירין: כאיזון שעה? זה היה אחרי חחילת המלהמ?

ש. גונן: הגשד לפני פתיחת האש.

לסקוב: ב-275 שעה 14.00 היה צריך להיות דיון על צפניה.

והאפשרויות העומדות הן אלה: 1. או חפיסה האומרת -

אנו נפגוש את הבלימה אף את הנחיתה של הכוח המצרי על-ידי אחת קריסה, שחיס

מאחור, ואז 460 מיתרגלת לצפניה, או שאומרים: נכנסים לשובך יונים, ואז

460 איננה באה בחשבון לצפניה, כי אם אצאצא העריכו בצורה כמעט ריאלית

אתוצמת הנחיתה המצרית, לא היתה נשארת 460 בשביל לבצע את צפניה ב-07.

אחרי-כן - אד.

התשובה שלי פשוטה - אני אגע בזה כשאחזיק את המלחמה. ש. גונן:

אני רוצה קודם לקבל תשובה על 275 קבוצת פקודה לצפניה. לסקוב:

אני לא יודע. 275 זה הטיבה ב-252. אתה מדבר על הטיבה של אלוש? ש. גונן:

גם 460 זה הטיבה ב-252 וגם הארטילריה היתה ב-252, וגם 14 היה ב-252. לסקוב:

אני יכול לדעת ~~ה~~ החלטות על הטיבה עורפית. אני יכול לדעת החלטות על הטיבת עתודה, על הזנת ארטילריה של מוצבת. על הטיבה שבקו אני ששופ לא יכול לדעת מה היה בשעות האלה. ש. גונן:

שאלה באותו ענין: אנו רואים גם מתוך השיחה בין אלברט ז"ל ובינך שהוא רצב מאוד ללכת קדימה והוא התמקח אתך על השעה חמש, ארבע. אז מחקבל על הדעת לפי הגרסה כפי שאחה זוכר אתה שהוא בבוא הזמן לא היה מתמסמה אלא היה נותן את הפקודה ליחידות לנוע. איננו מוצאים שום פקודה כזו וגם בפועל אנו יודעים שהם נשארו מאחור. ככה שזה מערער את הגרסה. לנדוי:

אני ש. גונן:
אני מכין מצויין את הנקודה. /צריך לחקור את המטה שלי בשביל להזכיר לי. אני בטוח במה שאני אומר אם זה לא היה כך, לא הייתי אומר. כי בסך הכל אני יזמתי את שובך יונים. המטה הכללי לא אילץ אותי לחפוס שובך יונים.

האם ראש המטה היה בתוך העניינים ב מלואם? הוא היה לנדוי:
דיב חדש. אני מתכוון לששון.

5168

א.נ.

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צא... אחה"צ
הער: אלוף ש. גונן

הוא היה חודש. ולפני זה הוא ישב הרכה זמן בחעלה. ש. גונן:

זאת אומרת הדברים היו צריכים לעבור ממך דרכו. לנדוי:

או דרכו או דרך קצין האג"ס.
צריך לשאול את שניהם. ש. גונן:

מקצין אג"ס כפי שאתה אומר, לא השכלנו.
כי דא רק מפרש לנו מה כתוב בפקודות. הוא אמר
לנו דבר שאתה בעצמך הפרכת: הוא אמר לנו שהפקודה שהוא נתן בעשר וחצי
היתה מיד להכנס לשובך יונים. אז הוא בשבילנו לא מקור. כי זה לא כתוב ואתה
אומר שלא אמרת את זה.

בהחלט לא. ש. גונן:

אז גמרנו אתו. נשאר לנו ראש המטה. ירדין:

אני מבין את הנקודה מצוייין. ש. גונן:

העדויות תחובות אינן מדברות על שובך יונים
בלביצוע. ירדין:

הייחתי בודק שתי נקודות. כיומן של 252 יש פקודה
לשובך יונים קטן לביצוע. ש. גונן:

גמר 1700. ירדין:

השעה ש... נכתב האם זה זהה לזמן בערך כמה דקות
אחרי שהפיקוד הוציא? אולי יש כאן טעות. ש. גונן:

טעות שלהם בהבנה? ירדין:

אם הזמן אצלנו זה 1020 ואצלם זה 1030. ש. גונן:

בניירות של אלברט כתוב "גמר שובך יונים 1700
מחוקן ל-1600 " ואחר כך יש הכנונים לשובך יונים ירדין:

גדול.

הוא כתב 17 ואחר-כך תיקן ל-16.

אני זוכר שאצלי כתוב 18, שעה השיין.

אגרנט:

לא, אני בטוח, אני אראה לך את זה.

ידין:

יש שם תיקון - במקום 17 כתוב 16. על המספר 7

כתוב 6.

אני זוכר באיזה יומן כתוב: קדימה לא לפרנס

ש. גונן:

מאחור לא לפרנס.

זה ביומן שלך. זה גם כן מאשר את זה.

ידין:

זה מאשר את מה שאני אומר.

ש. גונן:

לא.

ידין:

סליחה, קדימה לא לפרנס מאחור כן לפרנס

ש. גונן:

זה שובך יונים קטן שלהם.

ידין:

לא לפרנס את המאחור קדימה, אלא אלה שמאחור

ייצאו מכל המהנות, מכל ההעוזים שלהם.

שאלנו את זה את קצין האג"ם. זה יוצא בתשע בבוקר משי ליורם: "להכין חכנית

שובך. בקו הקדמי לא לפרנס, בעורף כן לפרנס"

זה לא מחזק את הגרסה שלי?

ש. גונן:

את העורפיות לפרנס ואת הקו הקדמי לצ.

סליחה, לא. אתם צודקים.

זה ביימון הפיקוד של מוצג 229 (א) בשעה 0903 מודיע -

ידין:

"להכין חכנית שובך. בקו הקדמי לא לפרנס, בעורף

כן לפרנס". זה גם כן נקודה נוספת. הדבר היחידי שאנו לא יכולים בשלב

זה לאשר ככתב זה השיחות שלך עם אלברט.

5170

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צא - פתח"צ
הער: אלוף ש. גונן

א.א.

- 34 -

ביומן שלי, סלימה, לא ראיתי את היומן שלי,

ש. גונן:

ישנן השיחות שלי אחו?

לא.

ידין:

ביומן של אלברט?

ש. גונן:

זה לא יומן, אלא עמודים שנמצאו על השולחן בחדר שלו.

ידין:

ביומן הפיקוד כתוב גמר שובך יונים 1700.

שמעתי שהיה לו יומן אישי, זה יכול היה אולי לאמת.

ש. גונן:

פה יש כל מיני ניירות שהוא הכין לתדרכים

ידין:

לקבוצות הפקודות. בנייר אחד כתוב שין 1800

מזה אנחנו יודעים שהוא קיבל את הידיעה על שין 1800, וכתוב מתחת לזה - שובך

יונים קטן גמר 17 ותוקן ל-16.

אמנם איננו יודעים שעה.

לנדוי:

אבל ברגע שיש שין 18 אז יודעים שזה שבת.

ידין:

זה גם מסביר את 275 שהוא אסר על גדוד 9 לזרז קדימה

לסקוב:

בשעה 1320.

אם זה לקראת חמש אז הגיוני שהוא אסר. אם זה לקראת

ש. גונן:

ארבע, הגיוני שהוא אסר. כמה לוקח לגדוד 9 להגיע

קדימה? שעה? פחות.

שם זה קשור עם הנראה.

ידין:

אבל פה המצב הוא ש, אני מקריא לך גם מה אמר

מפקד 401.

מפקד 401 כותב בדו"ח שלו,

ש. גונן:

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צא - אחה"צ
הער: אלוף ש. גונן

או.

- 35 - 40 -

אתה ראית את הדו"ח שלו?

ידין:

לא. ראיתי את התקיר ראש מה"ד.

ש. גונן:

(מצטט מדברי מפקד 401).

היו"ר אגרנט:

אני רוצה שוב כדי להסריד את הזכרון להקריא מה

ידין:

שהוא אומר -

אתם ראיתם את התיק - זה דבר שאומר אותו מח"ט

ש. גונן:

למנדי שמיניתי אותו (מראה את התיק לפרופ' ידין).

אני רוצה להקריא לך את העדות שלו, עדות שאנחנו

ידין:

עוד נחקור אותה: "בשעה שמונה וחצי היתה

קבוצת פקודת נוספת באוגדה. שבה הרעיון המרכזי היה שהטיבה 14 חישאר לאורך כל הקו, ואלברט אמר שלהערכתו היא תוכל לבלום נסיונות צליחה. וכי במידה שתהיינה חדירות אזי יש חטיבות - אחת מול הגזרה הצפונית ואחת מול הדרומית, והם ישמידו את הכוחות שיצליחו לחדור. תוך כדי קבוצת הפקודות הגיע פהק לאלברט שהתריעו שיש ידיעה שהשעה שין 1800 (דרך אגב, זה נותן לנו את השעה של המסך הזה - זה תוך כדי קבוצת הפקודות) ושזו שעת שין משותפת לצבאות המצרים והסורים וההוראה הייתה שיופעל שובך יוניס הקטן לקראת שעת שין הזו. ושתי החטיבות העורפיות תהיינה פרוסות ליד המחנות שלהם, אך מחוץ להם עד שעה 1700.

זו הייתה ההוראה של מי? זה כנראה לפני השיחה

ש. גונן:

השניה שלי אתו. כי ככה תכננו בבוקר. אנחנו

בבוקר תכננו לקבל את המצרים עם חטיבה אחת פרוסה ושתיים

מאחור כמו שכתוב בפק.

מה גרם לך לשינוי?

ידין:

עשיתי דיון מטה שובך יוניס והחלטתי לא להסתכן.

ש. גונן:

פחות להסתכן.

לפני כן או
א.ב.

5172

ועדת חקירה - 14.2.74
ישיבה צ' - אחה'צ
הער אלוף ש. גונן

לנדוי:
ומה גרם לשינוי כדיספוזיציות בין שתי השיחות?
ש. גונן:
חשבתי עוד קצת. החייעצנו עוד פעם אולי, אבל פשוט
החלטתי לא לקחת סיכון יותר. אינני יודע בעצם מה יותר
טוב היום, בדיעבד, אבל אז חשבתי שאינני לוקח סיכון.

לנדוי:
ואח'כ במשך היום שינית את דעתך?
ש. גונן:
לא.

לנדוי:
מדוע? הלא אמרת לקראת שעה ארבע...
ש. גונן:
זה הסתכם אצלנו בסביבות חשע, אני לא שיניתי...

לנדוי:
אז היו צריכות שתי הסיכוח להיות קדימה בשעה ארבע.
ש. גונן:
לקראת ארבע.

לנדוי:
כן, והתנועה במשך היום.
ש. גונן:
כן. אבל עכשיו חשאל אותי למה לקראת ארבע ולא מיד.

לנדוי:
זאת בעצם השאלה.
ש. גונן:
כן.

ש. גונן:
היו כאן שתי סיבות. אחת, שאני לא זוכר בדיוק את המקום
שלה, אני צריך לראות בפעם הקודמת... בענין ההתדרדרות.

והשניה: מאחר ויש תצפיות של המצרים, שיראו למה אני רציתי חמש. כי רציתי שיהיה
להם מה שפחות זמן לשנות ריכוזים ארטיילריים, לכוון מטוסים על ריכוזי הטנקים.
אלברט אמר שחמש, שלא יאחרו קצת, יצא חמש-וחצי - יכול להיות, אז כדאי ארבע, יצאה
פשרה.

ידין:
כשתטיבה 401 געה דרך המיתלה והגידי למקום ההיערכות,
יכולים לראות אותם מתצפיות?

ש. גונן:
אוחה לא, אבל גדודים על ציר הרוחב - אפשר, ציר האסה
למשל.

ועדת תקירה - 14.2.74
 ישיבה צ' - אחה' צ'
 העד אלוף ש. גונן

בשיחה הראשונה בבוקר אהו, הוא עוד לא היה צריך לפרוש
 את החטיבה האחורית קדימה?

היו"ר אגרנט:

לא.

ש. גונן:

לזה אתה מסכים?

היו"ר אגרנט:

בשיחה הראשונה? מה זה הראשונה?

ש. גונן:

שמונה-ורבע.

ידין:

לא.

ש. גונן:

ורק בשיחה השניה, בסביבות תשע-תשע-וחצי?

היו"ר אגרנט:

אחרי שתזרחי מהרמטכל, אני לא יכול לומר בדק את השעה, אבל
 בשעות הבוקר.

ש. גונן:

כל השאלות האלו "מדוע" זה לאהר מעשה. מדוע בשעה תשע
 כששיניתי (בסביבות תשע אתה אומר) את המערך הזה, למה לא

ידין:

דיווחתם למטה הכללי מיד, לראש המטה הכללי?

לא היה צריך. לא חשבתי שאני צריך. ידעתי שאני נוסע אליו.

ש. גונן:

אז חשבתי שאדבר אתו. אבל אני לא הושב שדיווחתי.

אם אגם דיווח לאגם-מבצעים - אינני יודע, לא דיווחתי.

הנושא של שובך-יונים כפי שתוכנן ואושר במאי ע'י קדם אגם

לסקוב:

וקדם רמטכל, ושנתת הוראות לפני זה לעדכן את כל התכניות

האלה - היה בנדי לאותו מקרה שהם חוקפים, לפי הגדרת המקרים. באותו רגע שהיה יח

שהם חוקפים, היה מתבקש לתת פקודה: הפעל שובך-יונים, משעה עד שעה.

בפירוש כן. אלא מה? היתה לנו פקודה אשור קודם. פקודה אשור

ש. גונן:

היתה להתזים את שתי החטיבות העורפיות במרחב רפידים.

פקודה אשור היתה מצב כוננות ג', בלי פרישה.

היו"ר אגרנט:

ועדת חקירה - 14.2.74
 ישיבה צ' - אחה' צ'
 הער ש. גונן

היא הגיעה ביום ששי ב-21 בערך.

ש. גונן:

סיכום של כל הסידורים שנעשו.

לסקוב:

כשהייתי בבוקר אצל הרמטכ"ל פעם ראשונה, ואז אני בטוח

ש. גונן:

שדיברנו על פרישה, דיבחנו על מה שיהיה בפרישת אשור.

פרישת אשור גם היא לא הודאה בלהמה. אולי אני קצת לא בהיר פה: היו לי ספקות לגבי שובך-יונים. למה היו לי ספקות? אני הרכיחי לדבר על הרמפות, אם אחס זוכרים, אמרתי שהרמפות היו קרובומדי, הרמפות שלנו, של הצד שלנו. הרמפות של הצד המצרי, ששלטו על כל העמדות שלנו בצד, ובאיזשהו מקום היחה לי רתיעה משובך-יונים, היחה לי רתיעה. גם לאלכדס היחה רתיעה. המעוזים היו מדוללים. אלה לא היו מערכות של מעוזים. היו בודדים בכל מקום. לא הספקנו לפתוח. אבל בדרך פשוט עשיחי מהשבה שניה. ואחרי שאישרו לי בעצם - היה לי אישור להשאר עם שתי ההטיבות האחוריות באיזור המחנות; כהוכחה: זה מה שדיווח הרמטכ"ל לשר הבטחון בקדם, אם הבנתי נכון - למרות זאת בכל זאת חשבתי שארז לשובך יונים. מה שאני מצפה להגיד: שלמעשה היה לי אישור בבוקר, כשידענו כבר שיש מלחמה, להשאר באשור, והחלטנו לרדת לשובך יונים.

מה שאני צריך למצוא זה איך אני יכול למצוא מקור - - -

איך לפענח את ההוראה הזאת של שי בחשע, בדיוק באותה

ידין:

שעה: הכנות לשובך-יונים; בקו לא לפרוש; קדימה לא

לפרוש; עורפיות - כן.

אפשר לפרש את זה בדיוק לכן ושחור, דבר והיפוכו.

ש. גונן:

אפשר לפרש כמו שאתה אמרת קודם, ואפשר לפרש שבעורף

לפרוש - הכוונה היא לפרוש את זה ברוחב; אולי זה האורך, העברית שהיא כל-כך

קלוקלת - שאני לא יכול להבין את זה.

כתוב "עורפיות".

ידין:

לא, כתוב "בעורף".

ש. גונן:

"בעורף" או "עורפיות"?

ידין:

ועדת הקירה - 14.2.74
ישיבה צ' - אחה'צ
ש. גונן

העברית לא קלוקלת. היא חוזרת על עצמה ארבע פעמים.

לסקוב:

"בעורף כן לפרוש".

ידין:

ביחס למה?

היו"ר אגרנט:

תכנית שובך, בקו הקדמי לא לפרוש, בעורף כן לפרוש.

ידין:

לא כחוב "עורפיות", אלא "בעורף".

ש. גונן:

כן.

לנדוי:

עכשיו אני רואה ביומן של 9.03, 252, אומר את זה שי

ש. גונן:

ליומן ב-252: ב-9,05 אומר יורם לסמחט 401 להכין את

החטיבה לשובך-יונים מורחב, לפרוש בעורף בלבד תצפיות אאאאא ומחסומים.

בדיוק.

ידין:

אז אני מבין מה הבין יורם. הוא הבין מה שאתה אמרת.

ש. גונן:

בדיוק מה שאני אמרתי.

ידין:

זה הבין יורם.

ש. גונן:

אולי, היות ואתה כבר מדבר על רתיעה, אני יכול להכין

לנדוי:

את זה אולי הרתיעה הזאת נשארה עד הסוף ואתה באמת

חשבת שמוטב להחזיק את שתי החטיבות מאחור למכות-נגד מרוכזות.

כבוד השופט לנדוי, הייתי אומר.

ש. גונן:

אנחנו משתדלים ביחד אגאגא אתך לברר.

לנדוי:

הייתי אומר. הייתי אומר שהחלטתי. היה לי אישור

ש. גונן:

רסטכל - - -

מפני שהזכרון שלך אינו מלא. אולי בהזדמנות הגיגית

לנדוי:

כזאת לפעמים זוכרים דברים שגשמשו קודם.

יש דברים שזוכרים, ויש דברים שלא. אני זוכר טוב מאד

ש. גונן:

את העניין של שובך יונים. אני זוכר את זה טוב. כי

א.ב.

ועדת חקירה - 14.2.74
נשיבה צ' - אהה צ'
הער אלוף ש. גונן

דיברתי על זה הרבה גם תוך המלחמה ואהרי המלחמה. דיברתי על זה תוך כדי המלחמה.

פקודת אשור היחה מיום לפני זה, אני מביין. היו"ר אגרנט:לילה לפני זה. ש. גונן:אשור מס' 2, בלילה לפני זה, שעה 9, שם נאמר ששתי החטיבות היו"ר אגרנט:

יהיו מאוחר.

והיה לי אישור לכך גם בשבת, כפי שאתם יכולים להבין מהקדם- ש. גונן:

רמטכל.

הרמטכל אצל שר הבטחון, קדם שר הבטחון. אבל בכל זאת אתה היו"ר אגרנט:אומר: על דעה עצמן חלטה להפעיל את שובך יוניס, ~~הפקודה~~לא מיד, אבל יותר מאוחר. ש. גונן:הפקודה משעה 13.30 איננה אומרת את זה, היו"ר אגרנט:היא לא אומרת שעה. היא אומרת כוננות, היא לא אומרת שעה. ש. גונן:היא אומרת: להיכנס לכוננות, להיכנס לשובך יוניס. היו"ר אגרנט:אנחנו בעצם מדברים רק על הבדל של שעה אחת, ועוד לא יודעים, לנדוי:

כמו שאתה אומר, מה היה יותר טוב.

בפירוש אני לא יודע מה היה יותר טוב. ש. גונן:לפני שעה אחת בוודאי לא הייתה צריכה להיות שום תזוזה, לנדוי:לא, חוץ מארטיילריה. ש. גונן:כן. לנדוי:בוודאי לא, התזוזה הייתה צריכה להיות בין אחת ל-2. ש. גונן:אילו הפעילו. היו"ר אגרנט:כן, עכשיו אני זוכר את השיחה הנאה עם אלברט, כשחזרתי עוד פעם ש. גונן:

מהמטכל, ואת השיחה הזאת צריכים לזכור עוד אנשים, כיוון שתוכנו

5177

בינינו. צריך רק למצוא אותה.

באיזו שעה זה היה?

ידין:

זה היה בערך 10 לשתיים או 5 לשתיים, או רבע לשתיים. אז הגעתי.

ש. גונן:

כדרך דיברתי באלחוט עם קצין אגס. אמרתי לו כמה דברים,

אינני יודע אם חשובים או לא, לא כתוב מתי הגעתי.

לבאר-שבע אני מבין.

היו'ר אגרנט:

כן. הגעתי לבאר-שבע. מיד כשנכנסתי ביקשתי את אלברט לטלפון,

ש. גונן:

ואז אמרו לי - ולכן אני חושב שלשיחה הזאת צריכים להיות עדים

- אמרו לי שהוא מסייר בחפק, ואני היכיתי עד שיקראו לו.

זה אחרי שהמלחמה פרצה?

היו'ר אגרנט:

לא. מספר דקות לפני. הוא מסייר בחפק. ואני לא זוכר... אני

ש. גונן:

מנפח שלא החזקתי את השפופרת אלא הורדתי אותה. ונותניסלי

את אלברט, ואני אומר לו: אלברט אני חושב שצריך להזיז את החטיבות. האם הן זזו?
אז הוא אומר לי: כן, בטח שצריך, כי מפציצים את רפידיים. שיחה כזאת אי-אפשר לשכוח.

איפה דא היה אז?

היו'ר אגרנט:

הוא היה ברפידיים, ואני הייתי בבאר-שבע.

ש. גונן:זה דווקא נותן לנו עוד משהו, השיחה הזאת. ^{אם} אתה מצאת לנחורץלנדוי:

לומר לו: צריך להזיז את החטיבות - - -

"האם גם זזו".

ש. גונן:

האם הם זזו?

לנדוי:

להיות הוגן עד הסוף, אני לא זוכר את הנוסח. אולי אחת צודד,

ש. גונן:

אולי היה צריך אישור נוסף. יכול להיות. הצרה דא שאני לא

מנהל יומנים, מה אני יכול לעשות? כל מלחמה אני מחליט במלחמה הבאה לנהל יומן.

מה צא שהייתי מבקש, או שאני אחקור או אחס: מאחר ואמרו לי

שהוא מסייר בחפק, את השיחה הזאת יזכרו גם אלה שהלכו אתו. צריך רק למצוא מי הלך

היו'ר אגרנט:

מי הלך אחר?

ש. גונן:

אינני יכול לדעת. אבל אפשר לשאול מי הלך אחר. לבד הוא
בסה לא הלך, אלוף לא הולך לבד, בוודאי לא לבדוק חטיבות.

לסקוב:

לפרוש את החטיבות עד שעה 16. אז ב-13.45 זה לא מראה על
איזשהו... מבחינתך הוא מבצע את שובך-יונים. עד 16 יש לו זמן.

ש. גונן:

צריך לצאת בסביבות שתיים.

לסקוב:

הויכוח היה בין 17 ל-16.

ש. גונן:

אז אולי שתיים, אז יהיה ארבע-וחצי. יכול להיות.

לסקוב:

הוא קיבלף. כלומר, הפגזה ישנה. כך שמבחינתך
המהלך כפי שאחה מעיד, הלך. אבל לא בשטה.

אני רוצה לשאול אותך: באיזו מידה אתה ומפקדת ~~בפיקוד~~ ומפקדת

האוגדה והחטיבות והמעוזים ניסו לתאר לעצמם מה פירוש הפע לה הזאת ברגע שהמצרים
ינחיתו אותה. היה איזה דיון על זה? היתה איזו בדיקה לראות איך במקום הזה. על
התעלה הזאת, אנחנו עומדים או לא? הוציאו מזה, פרט לענין של להזיז אחורה את
הרמפות 3 ק"מ?

ש. גונן:

אגיד לך, ר/א לסקוב: אני ביקרתי עם אלכרס כחעלה, בחדשיים-

וחצי שהייתי אלוף פיקוד, כמה פעמים, והיו לנו הרבה מאד

שיחות ודיונים. חלקם הצגתי בכתב, ראשי פרקים, שיחות ודיונים מה לעשות כדי שלא

ישאר המצב הקיים. במצב הקיים היה כזה שכמו שקרה - כך יכול היה לקרות. שליטה על

קר המים - הקו לא נתן.

לסקוב:

לא זאת היתה השאלה שלי. כל האינפורמציה שנחת רשומה וידועה

לי. אבל איך הבליטה תבוצע הלכה למעשה. היו דיונים בפיקוד?

ש. גונן:

כן. הסגקים היו צריכים לגשת לעמדות.

לסקוב:

זהו?

כז.

ש. גונן:

זה גם לצליחה קטנה וגם לצליחה רבתי?

לסקוב:

כן. אולי ההבדל הוא כמה כוהות מעסיקים.

ש. גונן:

למרות שמהרמפות הם יכולו להריס לך כל אחד.

לסקוב:

כן. ולכן, אילו הייתי חושב שתהיה מלחמה כ-6 באוקטובר - - -

ש. גונן:

היית מקדים לעשות את זה.

לסקוב:

הייתי מוריד את הסוללה. זה מה שאני אומר: הפוך ממה שכולם

ש. גונן:

חושבים, הייתי מוריד את הסוללה. פשוט, לוקח טרקטורים

ומוריד את הסוללה. ואז הטנקים עומדים בטוחה 4-8 ק"מ ויורים על המים. כוא תיגש.

מה נתנה הסוללה? מבשול היא לא נחנה, כי פתחו אותה עם סילוני מים. היא מנעה מאחנז

לירות מעל לרמפות שלנו, כי הרמפוג עמדו מעל - - - קראו להם "נ.ר." - נגד רמפות.

סלאנג של החיילים: נגד הרמפות של המצרים. וכל הרמפות שלנו בטווח הטילים של הרמפות

שלהם. הבטחתי לתת לכם צילום של הרמפות שלהם. שכחתי פעם שניה. זה מפחיד לראות את

זה. זה דבר ענק, לעומת הרמפות שלנו. זה מבנה. אביא את זה בפעם הבאה, אני מקווה.

5180

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צ"א - אחה"צ
הער: ש.גונן

אג

יריין :

אנחנו מחוכחים הרבה על "שבך יוניס" הזה. אתה
אם זה היה טוב או רע
אומר, בדיעבד שאתה לא יודע, זה גם לא תפקיד שלנו

להכנס לדבר הזה או לא.

האם בחוץ כל דיון הזה, גם אם נקבל גירסה כזאת

וגירסה אחרת, היא קצת אקדמית, כי בכל המקרים ההוראות היו להכנס,

לגמור עם זה ב-4.30 - 4.00 פרוש הדבר בדיעבד שזה שהמלהמה התחילה

5 דקות לפני שעה 14.00, פרושו שבשעה 13.30 או 13.45 החטיבות לא היו

במחנות וזה היה אולי מונע את הקרבות וההרוגים שהיו בחטיבה הצפונית

ששם הטנקים היו ממש בשדרות על יד המחנה, ההפצה המצרית האוירית הראשונה

תפשה את הטנקים של/בית הספר על יד המחנה בשדרות מיסדר. והיו עשרה

הרובים ושלשים פצועים. אחת החטיבות בהפצה האוירית היתה עדיין על יד

המחנה בשדרות צפופות. אז אני אומר, נניח שהם היו באמת ממצים את ההוראות

כפי שאתה תארח לך והיו יוצאים ב-13.30 או מקסימום בשעה 14.00 אז הם

לא היו נמצאים בכיר-חמדה, אלא בכניסה לגידי או למיתלה מצד מזרח, כך

שבדיעבד, מכחינת הביצוע של "שבך יוניס" לקדם את הכת הצולה, כשהחטיבת

פרושה - זה לא היה משנה. כלאמר, בעצם זה דבר חשוב לדעת, אבל אפשר

להניח שמהאחראים ש"מקור הרע" הוא בהחלטה שלא לעשות את זה מיד

ב-10 בבקר או ב-11.00 בבקר אלא לחכות ל-19.00 - 18.00. נכון?

כן. בהחלט. איפה אני פה?

ש.גונן:

איפה אתה שובה? המישגה העיקרי היה של הערכת המודיעי

לנדוי:

הער: ש. גונן

אג

אני האמנתי שבשש חתחיל מלחמה. האמנתי פעמיים: האמנתי
ביום ששי שבשבת לא תהיה מלחמה. האמנתי בשבת שתהיה

ש. גונן:

וחתחיל ב-18.00.

האם זה היה הגיוני, לוא אחה היית מפקד על הכוח
המצריים?

לנדוי:

הגיוני. הגיוני בגלל חיל-אוויר. היתה להם פאאאאא
טראומה בגלל חיל האוויר שלנו וזה נכון, גם במלחמה.

ש. גונן:

אני, למשל, במשך כל המלחמה, וערכתי די מדויק פתי הם יתקיפו עם אויר.
כשהייתי רואה אא ארבע-חמש, הייתי אומר תהיה התקפה אוירית. אצלם הענין
של האוויר שלנו זה חמור. כך ששעה 18.00 זה היה הגיוני. לוא אני הייתי
המחנך המצרי, הייתי מחנך ב-18.00 ולא ב-14.00.

שני דברים האמנת ואחד לא האמנת. לא האמנת ב"שבך
יונים".

ה. לסקוב:

הייתי אומר כך: הרעיון - רעיון. המערכת לא היתה
מבחינה קרקעית מוכנה. זה פשוט. לא המעוזים. יכל
להיות כן מעוזים או לא מעוזים. מה שהיה - היה חצי או רבע. הסוללה
לא היתה מיכשול. לי זה הפריע, כי לא ראו. והדבר הכי קובע, זה עמדות
הסנקים. הדבר הכי משמעי, לדעתי, זה ענין הראמפות. קבלתי את הפיקוד
ב-15 ליולי, והיתה מסיבה וכו' ובאותו יום אלברט אמר לי: דבר ראשון -
הראמפות.

ש. גונן:

מדוע הראמפות הפריעו?

יו"ר אגרנט:

ועדת החקירה - 14.2.74

ישיבה צ"א - אחה"צ
הער: ש.גונן

אג

ש.גונן:

הם היו קרובים מדי למיס. הם היו בתוך הטווח היעיל של כל נשק ה-נ.ט. מיד בחש יולי ירדתי אחר לראות את החכנית שלו ואישרתי אותה. שמעתי ממנו אז שהוא התחיל לבנות ראמפנות אחוריות בעצמו, היו לו טרקטורים והפסיקו לו את זה, הפיקוד הפסיק לו את זה.

לנדוי:

אבל, זה לא כיל להשפיע ^{על} קונצפציה שלהמשולש שקדקרו מאחור.

ש.גונן:

לא, אני מדבר בשלבים, היתי מגיע לזה.

לנדוי:

זה שלב א'.

ש.גונן:

כל הרעיון של המשולש הוא שהטנקים עומדים דחוק ויורים קיר שהקיר עצמו הוא מיכשול, אבל גם בלי המשולש אם יש טנקים בטווח כזה שטנקים שלהם לא יעילים כלפינו,

ירין:

בבקר כשדברת עם הרמטכל ב-7 בבקר ואתה אומר, שאמאשא וגם קדם שר הבטחון מאשר את זה וזה נכון, אתה אמרת לרמטכל שאתם חתיו ערוכים חטיבה אחת קדימה ושתי חטיבות אחורה, למעשה כמו שכחוכ ב"אשור". דברחם על העובדה שזה בניגוד מחלט ל"שכך יונים"?

ש.גונן:

אני מניח, אני פשוט לא זוכר. יש סטנוגרמה מהשיחה אצל הרמטכל? אני לא רושם, אני לא יכל לזכור.

ירין:

הלא זה בניגוד לתפישה. או אציג את זה אחרת; האם זה היה הגיוני, לפי דעתך; ביחסים בין ראש מטה כללי לאלוף פיקוד שראש המטה הכללי יכנס לבעיה הזאת אם שתי חטיבות קדימה או אחת

אתה צ"א, אתה לא חושב שזאת בעיה טקטית של אלוף הפיקוד בלבד ולרמטכל אין בעיה בכלל להכנס לזה?

ש. גונן: זאת שאלה הוגנת. בזמן מלחמה, הרמטכל לא נכנס לזה. בזמן בטחון שוטף; הוא נכנס לכל סנק איפה הוא עומד. יום כזה, זה בין לבין. זה הגיוני מאד שהוא יתן לי להחליט מתי לפרוש ואיך לפרוש.

ידין: אפילו את הבעיה הזאת של "שבך יוניס"?

ש. גונן: אני מניח. אפוא אחרי שהתחילה המלחמה, עשיתי דברים גדולים מזה, אפוא בלרווח. אז למה היה הדיון בבקר?

ש. גונן: הוא שאל אותי איך אני ערוך. אמרתי לו שאני ערוך לפי "אשור" ואני חושב שזה טוב ותהינה לנו שחי חטיבות במקרה שנרצה התקפה אוגדחית לנקודה אתה.

לסקוב: לא ברור לי אם את זה אי אפשר היה להעביר. בטלפון בבקר ולא לעזוב את הפיקוד?

ש. גונן: בפגישה הראשונה, אז רק הודיעו לנו על המלחמה. לפני זה לא ידעתי.

ח. לסקוב: אתה זה אפשר היה להודיע בטלס.

ש. גונן: אפשר היה

5184

ועדת החקירה - 14.2.74

ישיבה צ"א - אחה"צ

הער: ש. גונן

אג

אתה נמצא שאמרת ממלי שמעת שעה 18.00 שעה "שין" ? ח. לסקוב:

טראש אמ"ן. בפגישה ב-7.15 בבקר. ש. גונן:

אתה בטוח? הוא לא היה בפגישה. ידין:

הוא כן היה. בפגישה ב-7.15 בבקר. ש. גונן:

הידיעה הזאת הגיעה גם דרך הצינורות של קצין המודיעין. ח. לסקוב:

האם קבלת ממנו במברק את הידיעה המלאה?

אלברט רשם שעה 18.00 ז"א שהוא קיבל ממך או מאמ"ן. ידין:

ממני. בטוח. אני רואה ביומן ארועים שלנו שהיו במטה ש. גונן:
דיונים.

מה קיבל הקמ"ן? ח. לסקוב:

אני רואה ביומן פיקודי שב-7.00 יש שיחה של קצין אב"ם ש. גונן:

על כוננות, מובילים וכל מיני דברים כאלה. ב-7.20

שי לבדעון מוסר אינפורמציה שהיום יהכך משהו רציני.

מה הידיעה שקיבל הקמ"ן מאמ"ן? במקביל למה שאתה קבלת ח. לסקוב:

הוא צריך היה לקבל מברק.

ועוד החקירה - 14.2.74

ישיבה צ"א - אחה"צ
הער: ש.גונן

אג

אני לא יודע. אני רואה שב-9.06 הקמ"ן מעדכן את ש.גונן:
המטה. ב-9.06 אני כבר חושב שהייתי בדרך שוב לרמטכל.

הוא אומר: יש ידיעה על צליחה של המצרים היום לכל אורך ידין:
החזית עם חמש דויזיות, חי"ר, שיון ואויר. ידיעה

ממקור טוב מאד.

זה בלי שעה "שין" ? ח.לסקוב:

שש בערב זה בטוח, קבלתי את זה אצל הרמטכל ואין לי ש.גונן:
בזה ספק.

שאלתי איזה ידיעה קיבל הקמ"ן מאמ"ן? לסקוב:

אין לי חשובה לזה. ש.גונן:

ענין ה-18.00 הוא מסחורי, כי הרמטכל משתמש ב-18.00 ידין:

בשבת בבקר בכל מיני מקומות, אבל זה לא נמצא בהודעה

של אמ"ן. בהודעה של המקור של אמ"ן לא מדובר על 18.00. מדובר על לפנות

ערב, אור אחרון.

משנה הרבה

לי זה היה פשוט מאד אם לא הייתי מקבל שעה פיקס. ש.גונן:

הייתי זז מיד. אם לא הייתה לי שעה קבועה, הייתי זז מיד.

אחה הלכת מ-16.00 אחורה. לסקוב:

ש. גונן:
 בודאי. זה לא רק 16.00 אחורה. אלא כשאומרים לך ידיעה ואין לך שום מקור אחר, אם אתה מאמין לידיעה - אתה מאמין גם לשעה. אם אומרים לך ידיעה ואומרים לך שעה ערב - לא מוגדר - אז אתה לא מתכה לערב. אם השעה לא מוגדרת - אין לי ספק, שאני לפחות הייתי מתיחס לזה אחרת.

לנדוי:
 בלקט היומי של המודיעין לא נאמר שעה שש בערב, אלא נאמר לפנות ערב, "עם אור אהרון".

ש. גונן:
 אנחנו בשבח את הלקט האמיתי שהופץ כבר לא קראנו.

ידין:
 אבל אפשר להניח שזו היתה סוג הידיעה שהועברה לקמ"ןים

ש. גונן:
 אוי, זה חבל מאד. זאת נקודה קטנה אבל היא משפיעה, כי אם יש לך שעה קבועה, אתה מתיחס אליה.

ח. לסקוב:
 אתה זוכר את לוח הזמנים בחרגיל שאתם תרגלתם את ההתקפה המצרית והתקפת-נגד, תרגיל בפיקוד דרום,

תרגיל גדול חרגיל "עז".

ש. גונן:
 אני הכנתי אותו.

ח. לסקוב:
 אתה זוכר את לוח הזמנים כמה זמן לקח להם לחצות?

ש. גונן:
 כן. חצי לילה. היתה צליחה כלילה. אנחנו תפרנו את

הסכר של אבו עגילה ומילאנו אוחו מיס. זה היה רעיון

שלי. רצינו לעשות חרגיל, הוחפפתי לדרום לצורך זה. זה לקח יותר מחצי לילה.

5187

- 58 - 60

ועדת החקירה - 14.2.74

ישיבה צ"א - אחה"צ
הער: ש.גונן

אג

זה היה זמן מדויק, או זמן משוער?

לסקוב:

זה היה הזמן הריאלי.

ש.גונן:

אתם הערכתם שזה יהיה הזמן הריאלי שלהם.
החקפת-נגד כמה זמן לקחה לכם? של הישראלים נגד

ח.לסקוב:

המצרים.

לא. בחרגיל אנחנו צלחנו.

ש.גונן:

הער: האלוף שמואל גונן

- לסקוב: של הישראלים נגד המצרים, כמה זמן זה נמשך?
- גונן: התקפת נגד בתרגיל? לא, בתרגיל אנחנו צלחנו.
- ירדן: אבל הוא התחיל, עד כמה שאני זוכר, לפנות ערב, אנחנו צלחנו.
- גונן: כן, זה התחיל לפנות ערב. עשינו איזו הצגה. וזה לקח חצי לילה.
- ירדן: הצליחה שלנו? (גו: כן.) אבל השאלה של לסקוב הייתה "מה הייתה ההנחה בתרגיל, מתי חתיה הצליחה שלהם?" או שבכלל זה לא היה, וזה היה נתון מראש.
- גונן: המשחק של התרגיל היה שהם הצניחו יחידות קומנדו ותפסו כמה גבעות בשטח שלנו בדיונות של אבו-עגילה. הכוחות שלנו עושים התקפת נגד וצולחים. כלומר, עושים צליחה וכדרך מחסלים אותם. זה היה היחס אל המצרים. זה היחס אל המצרים גם עכשיו, אחרי ה-6 באוקטובר "אתה מנפנף אותם ועובר".
- לסקוב: לכן שאלתי אם חשבנו פעם אחת ברצינות כמה זמן יקח להרוג את המצרים האלה על המים? אני מביין שזה לא נעשה.
- גונן: לשאלה הזאת אני רוצה להשיב חשובה בסגנון אחר. אם ניקח חיכנונים אופרטיביים שלנו, התקפים, שלפני המלחמה, ונבודק לוח-זמנים שלהם - כמה נספיק ב-6 שעות? 8 שעות? 10 שעות? הרי זה ממש מצחיק היום. כי לדעתי מה שקרה פה הוא שזה לא המצב המצרי שהכרנו קודם.
- לכרדי: סליחה, אני רוצה גם כן להזכיר זכרונות. אנחנו ביקרנו אצלך כשהיית עוד מח"ט 7, ואתה תארת לנו את הקרבות והיו ביניהם, בג'ירדי; למשל, היו קרבות מרים מאד, אתה תארת את המצרים בחור לוחמים טובים.

הער : האלוף שמואל גונן

גונן: אני גם טוען זאת עכשיו, שום דבר לא השתנה אצלי מבחינה זו.

מה קרה? - היו להם מאסות תמיד, אבל לא כל כך צפוף כמו עכשיו. וזו הנקודה הראשונה. יכולנו לתמרן בין הכוחות שלהם. אם תיקח עכשיו את המלחמה החדשה, הרי המצב שונה. אם ניקח את הג'ירדי, /הרי שם יש גבעה, יש רכס, יש תעלה למטה, יש תעלה למטה, יש כביש, אתה מתמרן ועובר, ואחרי שעברת 11 ק"מ תחת אש נוראית, וכך עשיתי, הכנסתי כוחות, בלי ללכת לטהר, אחד אחרי השני, ואח"כ סיהרנו מאתור וגמרנו. עכשיו המצב שונה. אם אנחנו לוקחים את הקו שלהם היום, למשל, הקו שממזרח לתעלה. יש בקו גבעה, לידה שטח נמוך ועוד גבעה ועוד שטח נמוך, אבל כל זה מלא חיילים, והם מתחפרים, מתחפרים בגבעה, מתחפרים במדרון. ואם אהה מצליח ככל זאת לעבור אוהם יש להם עורף, וגם הוא מלא חיילים, יש פה 120 אלף חיילים.

במלחמות הקודמות המאסה המצרית היתה. אבל כשהיינו שוברים את החוד שלה הם היו נשברים. ב-1967 החוד היה עמוק, היה חאן-יוניס, היה רפיח, היה הג'ירדי, פעמיים אפילו. בחאן יוניס היתה חטיבה פלשתינאית, ~~החטיבה~~ ~~החטיבה~~ ~~החטיבה~~ בעיירה רפיח חטיבה, זה שתיים; בצומת רפיח - חטיבה, זה שלוש, ובג'ירדי חטיבה 7 ביום ההוא הבקיעה ארבע חטיבות ארבע. /ולהבקיע ארבע חטיבות - זה הרבה, אבל בזה נשבר הצבא המצרי. ואחרי זה הכל היה פשוט, יחסית.

מה קרה עכשיו? - כאן כל המאסה נלחמת. אהה שובר הראש שלה, אז בא ההמשך. בשביל להבקיע את ראש הגשר זה עלה לנו כל כך הרבה דם וקרבות. וזה היה מקום ריק, שתפסו אותו אחרי שאוגדה 403 פינתה את הגיזרה, והיא לא היתה צריכה לפנות, והגיזרה כאילו היתה מוכנה לתפיסה, ואחרי זה באה האוגדה של ... , ואוגדה 403 השכיבה חטיבה שלמה של טנקים. זה צבא שנלחם.

ולקחנו הפעם הכי הרבה שבויים שלקחנו ~~הפעם~~ אי פעם. ואחם חמצאו כיתה עם מ"כ, מ"מ עם מחלקה, אבל לא יותר. במלחמות קודמות יכולת למצוא מפקד גדוד עם גדוד, מפקד חטיבה עם חטיבה, יחידות שהתמסרו בשבי. הפעם - לא.

חקר: האלוף שמואל גונן

אבל אינני רוצה לעשות מהצבא המצרי אלוהים, כי כשאתה עושה
לו "תרגיל" ומצליח להכות לו, נניח, מאחוריו, בעורף, ואתה מתמרן ומתחיל להתקדם
ולחכות לו בעורף במקום שהוא לא חכנן, שהוא לא צפה - אז המצב שלהם קשה. אבל את
הדבר הזה שהם תכננו, אינני יודע כמה שנים, כשכל חייל ביחידה ידע את הפקידו,
הם עשו טוב.

אנחנו, בעצם אני מדבר בשמי, אני לא העליתי בהלום שאנחנו
לא נצליח לעצור אותם על קו המים או 2 - 3 ק"מ אחרי קו המים. מה קרה למעשה? -
לא רק שלא עצרנו אותם על קו המים. ניסינו עם אוגדה שלמה לעשות התקפת נגד ולא
הצלחנו.

לסקוב: אבל לא תקפה אוגדה שלמה, אלא כמה גדודים או חטיבה.

גונן: הקפו שלוש חטיבות ושלושה גדודים.

לסקוב: אבל כמה יצרו מגע עם האויב?

גונן: על זה אני אדבר לחוד, יש בקשר לזה סיפור אחר. (לסטוב:

אבל בכל זאת.) זה שיך כבר לדרג הסקטי,

לנדרוי: מה הערכתך, לו היינו פורשים לפי "שובך יונים" - מה היה קורה?

גונן: אם הסנקים היו מאחור קצת, לא בקו המעוזים, היה קורה בדיוק

אותו דבר. אם הם היו פרושים קדימה בקו העמדות - היה המצב

יותר גרוע. כי במטח הטילים הראשון מהרמפות היו נשרפים כל הסנקים שבעמדות. כשטיל

יורה על טנק - יש לטנק בעיות, זה שורה מכוון אותו עם חוט, אתה לא רואה אותו

והוא יורה עליך. את הטיל אתה רואה. אני הייתי בג'יפ ב-1967 פה, בצומת, וירו

עלי שני טילים. אני נהגתי, הייתי עם הסיירת. שמתי במהלך, סובבתי את ההגה, לחצתי

על הקלץ' וחיכיתי, כי אם הייתי מתחיל לנוע - היה הטיל רודף אחרי. כשהטיל

היה קרוב - זחתי. עשיתי זאת פעמים. אחר כך ברהתי משם. אבל אם על טנק יורים

העד: האלוף שמואל גזון

10 טילים אינן לו מה לעשות, הוא נשרף.

ידין: אתה רוצה בזה להגיד שאילו היית מבצע את "שובך יוניס" לפי

מה שרצית בזמן היה המצב יותר גרוע, כלומר, בדיעבד, אתה

חושב שהחלטה לעשות את "שובך יוניס" הייתה לא נכונה.

גזון: לא בדיוק. ב"שובך יוניס" יכולים להיות מצבים שונים.

מה זה "שובך יוניס"? - ב"שובך יוניס" יש 24 טנקים בקו

המים, 70 טנקים על קו התעוזים וגדורים עורפיים מאחור. אם היו ~~לפחות~~ נשארים

כך אז היה פחות או יותר אותן דבר, כיון שהרמפות שולטות על 3 ק"מ, וכשהיו

ניגשים להצקפות נגד היו מחסלים אותם, כמו שקרה. אם היה מפקד במקום מחליט לקרב

טנקים לקו המים לפני הוא היה מאבד את כל הטנקים ברגע פתיחת האש.

בסך הכל החשובה שלי - אבל זו כמובן חכמה שלאחד מעשה -

לאור מה שראיתי את המצרים עכשיו "שובך יוניס" לא היה חשובה.

לסקוב: מאיזו בחינה? מבחינת ארגון ההתקפה או מבחינת החימוש

שהיה להם.

גזון: מבחינת הסד"כ, הייתה מעט מדי ארטילריה, 12 סוללות היו

צריכות להיות, מעט מדי טנקים, מעט מדי חי"ר.

לסקוב: ביתוח שנעשה מבחינת מודיעין, שנמסר בכל הצגורות - מודיעין

טכני ומודיעין טקטי ומודיעין מבצעי - הדיוק שאמ"ן הגיע אליו

מבחינת הסד"כ, התחמושה, הכמויות, כל מה שהיה להם - היה דיוק של 97%. הדבר

היחיד שהם לא דיווחו עליו הוא שיש "קלט".

גזון: אני דיברתי על הסד"כ שלנו. ביחס למצרים - החוכמה הייתה בסדר.

מבחינת הכמויות ידענו. אבל לא הערכנו, לא ידענו את האיכות

של המצרים. חל אצלם שינוי, וצריך להודות בזה. אנחנו נלחמו אתם כמעט 3 שבועות

יום-יום, עם כוחות ענקיים, ואנחנו למדנו מהם כמה דברים. חל אצלם שינוי.

אח"כ רשמה אד

ש. גונן: אני מבקש להגיש מסמך שציטטתי ממנו הרבה: תחקיר של ראש מה"ד בנוגע ליום הראשון. כאשר הייתי אלוף הפיקוד מסרתי לאלוף מרון לחקור את היום הראשון.

ידין: הוא ראש מה"ד היום? גם אז הוא היה ראש כחלקת הדרכה? כן, אז וגם עכשיו, אבל יש לו אוגדה.

היו"ר אגרנט: זה נעשה לפי בקשתך, אתה אומר? נעשה רשמית בכתב, אני מגיש זאת. יש הרבה דעות נוגדות למה שאני אמרתי. כמה פעמים ציטטתי מתוך מסמך זה.

התחקיר של ראש מה"ד על היום הראשון למלחמה מוגש כמוצג מס. 280

מוצג
280

ידין: מתי זה נעשה?
ש. גונן: אין לי כתב המינוי. זה נעשה מייד אחריהמלחמה.
ידין: (קורא:) "סימוכין - מברק מאת מפקד פיקוד דרום, לשכת האלוף, אל מפקד אוגדה 440. אבל אין כאן תאריך.
ש. גונן: יכול להיות,

היו"ר אגרנט: זו הייתה בקשה רשמית שלך כאלוף הפיקוד?
ש. גונן: בכחב. עשיתי זאת בכוונה רשמית, כי אני בעצמי רציתי לדעת מה היה ביום הראשון.
ידין: זה היה מייד אחרי המלחמה?
ש. גונן: כן. המסמך לא בא להוכיח טענות שלי. להיפך, הוא בכמה מקרים סותר הערכות. זה לא הוגש לכנס?
לנדוי: לא.

הער: אלוף שמואל גונן

זה גם כן בסייף?

נבנצל:

סליחה, הזכרת לי שאלה, שאלתי את הפרקליט הצבאי הראשי אם

ש. גונן:

מוחר לי להחזיק את ההקלטות. הסברתי לו גם למה, אני

למעשה הודחתי. פורמלית הוחלפתי, אבל הודחתי, אני גם אישית מקבל זאת כהדחה.

אני הולך להילהם על טיהור שמי. אינני מקבל את ההדחה, הרבה מאד הוכחות שהייתי

בסדר - יש לי בהקלטות, אני חושש לתת אותן ליד אחרת, כי הקלטה למחוק זו לא

כעיה, אפילו נגיד לא בכוונה, ויש מספיק סיבות ~~לפגוע בצבא לעשנה~~ - זאת כן בכוונה.

ומה אמר לך הפרקליט הצבאי הראשי?

"היו אגרונטים"

הוא אמר כי לפי דעחו מותר, ושאני אשאל אהרמטכ"ל, עשיחילכן.

ש. גונן:

אמרה שיש העחקות מזה.

לסקוב:

אצא אצא אצא העחק אחד בהיסטוריה רשמית, עותק אחד

ש. גונן:

אני מביש לוועדה, ארשום לפני להכיא זאת בפעם הבאה, עוד עותק

אחד יש לי, שאני עובד על כך.

אולי אהה יכול להגיש לנו עכשיו את המסמכים שאתה רוצה

היו"ר אגרונט:

להגיש, הזכרת כמה מסמכים ואמרת שאתה רוצה להגישם.

עד עכשיו מה שהזכרתי = הגשתי, תיק הכוונות עם מסמכי-המשנה

ש. גונן:

הגשתי.

אח הפקודות שהזכרת - לא הגשתי.

היו"ר אגרונט:

המזכיר יצא לבדוק אם הן הוגשו או לא.

ש. גונן:

צריך לסמן אותן חוץ כדי הגשתי.

"היו"ר אגרונט:

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צ"א - אהה"צהער: אלוף שמואל גונןהיו"ר אגרנט:

אתה יכול בינתיים להמשיך לספר מה קרה הלאה, עד סוף
היום הראשון, זאת אוסרת יום שבת.

ש. גונן:

משבת בצהריים.

הכנתי כאן כשביל הוועדה פרק על המעוזים, אני מציע שלא

אקרא אותו, הוא ארוך מאד. אקרא רק את התוכן, במקרה שתרצו לעיין.

לסקוב:

זה המעוזים לפני המלחמה?

ש. גונן:

לפני ובתוך .. אקרא את התוכן: "הגדרות של יעוד המעוז,

לפי מסמכים שונים שמצאתי.

היו"ר אגרנט:

זוהי סקירה?

ש. גונן:

עשיתי בהחנכות עבודה על המעוזים במקרה ותהינה שאלות על

המעוזים - מה הם היו, איך הם נראו, איזה נשק היה בהם,

איך הם נלחמו, מהי הם נפלו, איזה דיווחים קיבלנו מהם. כל זה יש בתיק. זו היתה

עבודה איסוף. אני מקווה שזה נכון במאה אחוז, או לפחות בתשעים אחוז.

היו"ר אגרנט:

זוהי סקירה על נושא המעוזים לפני המלחמה..

ש. גונן:

.. ובתוך המלחמה עד שנפלו. מה הם דיווחו?

לסקוב:

כל מוצב דיווח?

ש. גונן:

לפי נושאים - הליקופטרים, טנקים..

נבנצל:

יש לזה סיכום?

ש. גונן:

כן. למשל, אני סראה דוגמה של ריכוז. למשל, צליחה,

איזה מעוזים דיווחו ובאיזה שעות על צליחה, ומה המקור..

מאיפה אני יודע, היה יומן..

היו"ר אגרנט:

יומן של מי זה?

ש. גונן:

של הפיקוד.

ועדת התקירה -14,2,74
ישיבה צ"א - אחת"צ

הער: אלוף שמואל גונן

זה לשם פרויקציה? למה זה על שיקופיה?

נבנצל:

כי הדף חסר לי. השתמשתי בשיקופיה. זה חיק שלם.

ש. גונן:

זוהי דוגמה.

כמה ארוך הסיכום של הפרק?

נבנצל:

מה אחת מגיש לנו?

היו"ר אגרנט:

אני אגיש, אינני מגיש זאת היום. אני מסביר מה אני

ש. גונן:

עומד להגיש, אני רוצה עוד לעבור על כך. הייתי כל-כך

טרוד בימים האחרונים בקורס, שהפעם אני לא כל-כך מוכן. אינני רוצה להגיש מסמך שאני לא עובר עליו.

אחה מגיש או לא מגיש?

היו"ר אגרנט:

אני אומר שאני אגיש. הפניתי את תשומת-לב הוועדה שאני

ש. גונן:

אגיש כרי שאם תהינה שאלות - יהיה לכם מסמך לפי מה להעיר.

אני צריך להגיש פורמליה את החומר שעד עכשיו דיברתי עליו.

חיק אחד - זה פעולותי בפיקוד מאז 15 ביולי עד 1 לאוקטובר, כולל המקורות.

אחה מגיש חיק על פעילותי בפיקוד מה-15 ביולי ועד 30

היו"ר אגרנט:

בספטמבר ועד בכלל.

מוגש כמוצג מס. 281

5196

אד

- 75 - 90 -

ועדת ההקירה - 14.2.74
ישיבה צ"א - אהח"צ

הער אלוך שמואל גונן

החיק השני אלה כל ההוראות אצא בנוגע לכוונות,
מ-30 בספטמבר עד 6 באוקטובר שעה 14.00.

ש. גונן:

הוראות זלך?

היו ר אגרנט

כן. כל הכלילות, לא רק החוראות של הכיקוד בחקובת
הכוונות מ-30 בספטמבר עד 6 באוקטובר, עד שעה 14.00.

ש. גונן

מוגש כסוצג 282

היו ר יורנט.

מוצג
282

מך עומד לרשותך בעבודה עצומה כזו?

נבנזל.

עמו, כבר לא נומד. החיילים ששירתו בכיקוד דרום

ש. גונן

והתנדבו לעשות את הבודח, סמלים ואחרים, שהם

במקור, האזרחי אקדמאיכ. הם היו בחכ"ק, הם ראו את המלחמה, והתנדבו לעשות זאת.
יובל היה אחד מהם. הם כבר השתחררו.

לסכם את ימי הלחימה, נשיתי בשיטה כזו. יש אצל

תיקים לכל יום לחימה. מכוח אין לי. לכל יום - אני הגשתי יומן חמ"ל, יומן
אירועים. יומן הקלטות גם הגשנו. יומן הקלטות זאת אומרת ההדכס של הסרטים
על ההקלטות האוטוגניות. אני מביש גם את הסרטים לוועדה. אז הוכלו לשמוע
גם קטעים שיהיו בטאלה.

זה מחחיל ב-7 באוקטובר?

לנדוי:

בשבת - 6 באוקטובר, שעה 14.00.

ש. גונן.

אחרי-כן - או

אתה הצביע מה שחשוב בדברים האלה?

אגרנט:

אני התחלתי רק לומר. למה הזכרתי את המקורות?

ש. גונן:

כי החומר שאני מביש הוא מתומצת והוצאתי

רק בדברים שנראים לי עיקריים וסימנתי את הסימוכין במקורות. אבל

גם כתבתי כאן את הסימוכין, גם העתקתי, אבל מצומצם. לכן התחלתי להגיד.

זה ממש עבודה - יש יומן אירועים ויש הקלטות. בכדי שהועדה לא תצטרך לקרוא

את כל החומר אבל כדי שיהיה לה רפרנס אם היא תרצה לכסוק דברים, או לשאול

את עצמה דברים שיתעוררו ויהיה כאלה הרבה; אז אני כתבתי את הדברים העיקריים

וכל יום כולל מדיניות, מה היתה מדיניות הפיקוד, סיכום של פעילות האויב,

דו"ח מודיעין, פעילות כוחותינו, דרישת סיוע אויר וכל הדברים האלה.

אני אראה את הצורה במקום שאדבר (מראה ליו"ר את מבנה העבודה).

מה המקורות?

ידין:

הקלטות, יומנים, מעט מאוד יומנים. זה הריכוז.

ש. גונן:

לכל יום יש תיק כזה?

ידין:

לכל יום יש חוץ. בתיק הזה יש כמה ימים.

ש. גונן:

יש כמה תיקים לכל הימים. אבל אם אתם מדברים עד

הבליטה, אז יש בתיק הזה הכל.

זה מוצג שאחא מביש אותו?

ידין:

אני חושב שצריך להיות ברור, אם אנחנו רוצים להתייחס

נבנצל:

לארוע, יש לנו שתי אפשרויות: או להתייחס

לחומר הזה שהעד מביש לנו, או לשאל אתו שהוא ידריך אותנו. אם הוא מצידו

רוצה שאנחנו נתייחס לאיזה אירוע, אנא צריך במפורש להפנות אותנו לזה.

אני אקריא את כל התיקים. אי לא משחרר את הועדה
מהישיבות.

ש. גונן:

5198

אל.

- 82 - 90 -

ועדת החקירה - 14.2.74
ישיבה צא - אחה"צ
הער: אלוף ש. גונן

אני מציע שהוא יגיש את זה קודם ואנו נחליט מה חשוב לנו. אני רוצה שהצביע על הדברים שאחה רוצה.

אגרנט:

מה החיק הזה שאחה רוצה להגיש עכשיו?

מהחיק הזה אספר את המלחמה, וכשאגמור לספר אני אגיש אותו. אני לא מגיש אותו עכשיו.

ש. גונן:

אנחנו מעוניינים היום לגמור, אם אפשר, מה שנשאר לנו עד סוף היום הראשון. זאת אומרת יום שבת,

אגרנט:

שעה שש בערב.

רציתי להסביר כללית כמה עקרונות במלחמה שאני חושב

ש. גונן:

שזה חשוב. אבל אם אחס רוצים היום לגמור את יום

שבת, אז אני אשאיר את זה לפעם הבאה ואני אחזיל ישר משבת. יש פה כמה הזות ותשובות על דילמות אופרטיביות והתשובות שלהן.

שבת משעה 14.05 עד יום ראשון בשעה 7 בוקר -

כשבת פקדה אוגדה 252 על קו החזית. ב-14.05 התחילת חקיפה מצרית מהאוויר, הפצצה טסה, /אום-חשיבה, (מראה על המפה).

איך נקרא המזח?

אגרנט:

מסרק. חשיבה זה מוצב הפיקוד. הוא חטף הרבה, גם פרוג.

ש. גונן:

טילי פחג היו גם על רפידים?

ידין:

לא. כשהייתי בחשיבה קיבלנו שבוע פרוגים שם

ש. גונן:

אני חושב שנפסק עכשיו. אמרת שאחה נכנס לבית חולים כמה זמן זה יהיה?

אגרנט:

הרופא אמר שזה יהיה שבוע אנא מניח שאפיקה פחות. אנו מחליים לק רפואה שלמה. תודה רבה.

ש. גונן:

אגרנט:

ש. גונן: